

Nr 231.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönegradsplacering för viss biträdespersonal m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 245 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 23 oktober 1952, föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i de för vederbörande myndigheter gällande personalförteckningarna, som framgår av de i statsrådsprotokollet återgivna detaljförslagen; *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de övergångsbestämmelser, som kan påkallas vid genomförandet av nämnda förslag; *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1952/53 medgiva de överskridanden av maximerade anslag och anslagsposter, som erfordras i anledning av vad i statsrådsprotokollet förordats.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Axel Andersson* och *Fridolf Jansson* (I:522) och den andra inom andra kammaren av fröken *Vinge m. fl.* (II:686), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta, *dels* att registratorsbefattningarna vid 19 vägförvaltningar vid väg- och vattenbyggnadsverket förändras till kontoristtjänster i 13 lönegraden, *dels* att kontors- och skrivbiträdesbefattningar vid avdelningen för enskild väghållning vid 12 vägförvaltningar förändras till kanslibitträdestjänster i 11 lönegraden.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till motionen II:686.

I överensstämmelse med de av riksdagen godkända allmänna riktlinjerna för anställnings- och avlöningsförhållanden för viss biträdespersonal föreslås i propositionen ändrad lönegradsplacering för personal med kontors- och biblioteksgöromål vid ett antal verk och institutioner. Förslagen, som är avsedda att genomföras i viss omfattning med verkan från och med den 1 juli 1952 och i övrigt från och med den 1 januari 1953, beräknas medföra en kostnadsökning per år för löner med i runt tal 625 000 kronor.

¹ Bihang till riksdagens protokoll 1952. 6 saml. Nr 231.

Kungl. Maj:t har den 28 december 1951 och den 14 mars 1952 till riksdagen avlåtit propositioner (nr 14 och 146) angående lönegradsplacering för viss biträdespersonal m. m., grundade på förslag avgivna av 1947 års biträdesutredning. I skrivelser den 5 mars 1952 (nr 45) och den 27 maj 1952 (nr 314) har riksdagen godkänt de i propositionerna nr 14 och nr 146 framlagda förslagen.

Såsom resultat av sitt fortsatta arbete har 1947 års biträdesutredning under återopande av de i utredningens betänkande den 10 oktober 1951 förordade grunderna överlämnat förslag angående lönegradsplacering för biträdespersonal *dels* med skrivelser den 21 och den 27 maj 1952 beträffande universitet, högskolor och undervisningssjukhus, *dels* med skrivelse den 7 juli 1952 beträffande länsstyrelserna, *dels* med skrivelser den 3 september och den 8 oktober 1952 beträffande ytterligare vissa verk inom allmänna civilförvaltningen, *dels ock* med skrivelse den 12 september 1952 beträffande försvaret.

Över förslagen har yttranden avgivits av berörda myndigheter samt Tjänstemännens centralorganisation (TCO) ävensom, beträffande länsstyrelsernas folkbokföringsdetaljer, av statistiska centralbyrån.

Under den nu avslutade etappen av utredningens arbete har frågan om löneställningen för personal sysselsatt med maskinbokföring gjorts till föremål för viss ytterligare undersökning. Vid anmälan av ovannämnda proposition nr 14 uttalades att vissa av de i yttrandena över de då föreliggande detaljförslagen framförda yrkandena skulle — i den mån nya omständigheter förebragts eller eljest stöd härför ansetts föreligga — bli föremål för ytterligare prövning av biträdesutredningen. En sådan prövning har nu verkställts beträffande vissa i propositionerna nr 14 och 146 behandlade tjänster och i ett fåtal fall föranlett förslag till ändring i tidigare förordad lönegradsplacering. Med hänsyn till förenämnda uttalande i proposition nr 14 har hinder ansetts icke böra möta att nu framlägga dessa ändringsförslag för riksdagen.

De av biträdesutredningen framlagda förslagen och de däröver avgivna yttrandena har granskats med utgångspunkt från de av riksdagen godkända allmänna riktlinjerna för anställnings- och avlöningsförhållandena för viss biträdespersonal samt nu rådande organisation inom de olika verken och institutionerna. Beträffande länsstyrelserna har dock till grund för bedömningen av biträdesutredningens förslag lagts den organisation som föreslagits i propositionen den 14 mars 1952 (nr 155) angående vissa anslag under landsstaten för budgetåret 1952/53.

Resultatet av granskningen av biträdesutredningens förslag redovisas i detalj i statsrådsprotokollet, till vilket utskottet får hänvisa. Ändringar med

avseende på lönegradsplaceringen har sammanfattats i en vid statsrådsprotokollet fogad bilaga, vilken avtryckts såsom *bilaga* till detta utlåtande.

Utöver vad som framgår av propositionen har departementschefen förklarat sig ej beredd att nu föreslå någon ändrad anställningsform eller lönegradsplacering eller eljest vidtaga någon ändring i anledning av utredningens förslag.

Beträffande biträdespersonal med arbetsuppgifter i bibliotek har mycket skiljaktiga uppfattningar kommit till uttryck med avseende på frågan om den riktiga lönegradsplaceringen av nämnda personal. Från personalhåll har sålunda framförts yrkanden, som i huvudsak innebär att samtliga nu befintliga biträdestjänster på biblioteken skall utbytas mot biblioteksassistenttjänster i lägst 15 lönegraden. Departementschefen har inte kunnat tillmötesgå dessa yrkanden bl. a. av den anledningen att ett bifall till dessa förslag skulle innebära ett fullständigt frångående av den av statsmakterna hittills avsedda personalorganisationen inom biblioteken. Först sedan organisationen av biblioteken underkastats en genomgående granskning anses frågan om löneställningen för biträdespersonal kunna upptagas till förnyad prövning.

I fråga om de övergångsbestämmelser och övriga åtgärder som fordras för ett genomförande av utredningens förslag hänvisar departementschefen till vad han i dessa hänseenden anfört i förenämnda proposition nr 14.

Vad angår tidpunkten för genomförandet av nu föreliggande förslag erinrar departementschefen, att han vid anmälan av bl. a. 1949 års tjänsteförteckningskommittés senaste överenskommelser angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster (prop. nr 241) föreslagit, att de i nämnda överenskommelser avsedda tjänsteförändringarna skall i viss utsträckning erhålla retroaktiv verkan fr. o. m. den 1 juli 1952. Med hänsyn till det nära sambandet mellan den allmänna tjänsteförteckningsrevisionen och revisionen av biträdenas lönegradsplacering har departementschefen förordat, att även de i förevarande proposition framlagda förslagen erhåller retroaktiv verkan i den utsträckning och enligt de grunder, som föreslagits i fråga om den allmänna tjänsteförteckningsrevisionen. I fråga om länsstyrelserna innebär detta ställningstagande dock att förslagen bör genomföras först i samband med länsstyrelsernas omorganisation den 1 januari 1953.

Biträdesutredningens arbete är nu i det närmaste avslutat. Förslag i återstående frågor avses skola underställas 1953 års riksdag.

Utskottet. I propositionen nr 245 underställes riksdagens prövning resultatet av 1947 års biträdesutrednings fortsatta arbete. De tidigare etapperna av detta arbete har framlagts i de av årets riksdag godkända propositionerna nr 14 och 146. Jämväl propositionen nr 251 innehåller förslag rörande biträdespersonal, nämligen vid försvarets forskningsanstalt; häröver avger utskottet i annat sammanhang utlåtande denna dag.

De av biträdesutredningen framlagda förslagen och de däröver avgivna yttrandena har enligt propositionen granskats med utgångspunkt från de av riksdagen godkända allmänna riktlinjerna för anställnings- och avlöningsförhållandena för viss biträdespersonal. Resultatet av granskningen sammanfattas i en bilaga, som jämväl fogas till detta utlåtande. Utskottets vederbörande avdelning har tagit närmare kännedom om de skäl som på vissa punkter föranlett Kungl. Maj:t att i propositionen göra avsteg från biträdesutredningens förslag. Efter genomgång av förslaget har utskottet ansett sig kunna lämna detsamma utan erinran. Utskottet vill emellertid framhålla svårigheten att enbart på grundval av vad i propositionen anföres bedöma förslagets innebörd på vissa punkter. Bl. a. hade det varit önskvärt med någon redogörelse för innebörden i de avgivna remissyttrandena.

I motionerna I:522 och II:686 yrkas *dels* att registratorstjänsterna vid 19 vägförvaltningar förändras till kontoristtjänster, *dels* att kontorsbiträdestjänsterna vid avdelningen för enskild väghållning vid 12 vägförvaltningar förändras till kanslibitträdestjänster. Beträffande förra delen av nämnda yrkande får utskottet framhålla, att biträdesutredningens av Kungl. Maj:t godkända förslag — som upptager kontoristtjänster för registratorerna vid 5 vägförvaltningar — enligt vad utskottet inhämtat ansluter sig till förslag av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Enligt utskottets mening bör avsteg icke nu göras från propositionens förslag i denna del. Skulle framdeles tillräckliga skäl anses föreligga att i lönegradshänseende jämställa registratorstjänsterna vid vägförvaltningarna, kan frågan upptagas till ny prövning i vederbörlig ordning. Vad angår den senare delen av motionsyrkandet har utskottet inhämtat, att den däri berörda frågan i anledning av framställning från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen kan väntas komma under Kungl. Maj:ts prövning i samband med anslagsbehandlingen för nästa budgetår. Utskottet anser sig därför icke böra tillstyrka någon åtgärd av i motionerna avsedd innebörd i detta sammanhang. På grund av det anförda avstyrker utskottet motionerna I:522 och II:686.

Under återopande av det anförda får utskottet, vars vederbörande avdelning tagit kännedom om en inom civildepartementet upprättad promemoria angående viss personal under försvarsstaben, hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I:522 och II:686,

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i de för vederbörande myndigheter gällande personalförteckningarna, som framgår av de i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 23 oktober 1952 återgivna detaljförslagen;

2. bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de övergångsbestämmelser, som kan påkallas vid genomförandet av nämnda förslag;

3. bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1952/53 medgiva de överskridanden av maximerade anslag och anslagsposter, som erfordras i anledning av vad i statsrådsprotokollet förordats.

Stockholm den 5 december 1952.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från f ö r s t a kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, fröken Andersson, herrar Leander, Pålsson, Sundelin, Bergh, Alfred Nilsson, Einar Persson, fru Lindström och herr Edvin Thun; samt

från a n d r a kammaren: herrar Ward, Malmborg i Skövde, Andersson i Malmö, Mårtensson i Uddevalla, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Rubbestad, Staxäng, Åkerström, Johansson i Mysinge, fröken Elmén, herr Birke, fru Ericsson i Luleå, herrar Svensson i Alingsås och Nihlfors.

An- tal	Lönegrad			An- tal	Lönegrad		
	Nuva- rande	Utred- ningens förslag	Departe- mentschefens förslag		Nuva- rande	Utred- ningens förslag	Departe- mentschefens förslag
1	2	3	4	1	2	3	4
IV huvudtiteln.							
<i>Försvarets civilförvaltning.</i>							
2	13	15	15	1	11	13	13
1	11	15	15	1	8	13	13 ²
3	11	13	13	1	8	11	11
1	11	—	13	2	8	11	11 ²
1	8	11	11	<i>Militärbefälsstaberna.</i>			
1	8	—	11	1	13	15	15 ¹
<i>Försvarets sjukvårdsstyrelse.</i>				1	11	13	13 ¹
3	11	13	13	26	8	11	11
2	8	11	11	<i>Staben för Kiruna-Jokkmokks försvarsområden.</i>			
<i>Fortifikationsförvaltningen.</i>				1	13	15	15 ¹
1	13	15	15	1	8	11	11 ¹
3	11	13	13	<i>Arméns förband.</i>			
1	11	—	13	48	13	15	15 ¹
1	11	13	11	49	11	13	13 ¹
5	8	11	11	41	8	11	11
1	8	11	8	<i>Arméns intendenturförråd i Stockholm.</i>			
<i>Arméförvaltningen.</i>				1	13	15	15 ¹
2	11	13	13	1	11	13	13 ¹
1	11	13	11	<i>Arméns underofficersskola.</i>			
15	8	11	11	1	13	15	15 ¹
<i>Marinförvaltningen.</i>				1	8	11	11 ¹
3	11	13	13	<i>Infanteriets kadettskola.</i>			
<i>Flygförvaltningen.</i>				1	8	11	11
1	11	13	13	<i>Krigsskolan.</i>			
2	11	13	11	1	13	15	15 ¹
<i>Försvarsstaben.</i>				1	11	13	13 ¹
1	13	15	15 ¹	<i>Infanteriskjutskolan.</i>			
2	11	13	13	1	15 (13) ³	15	15 ¹
2	11	13	13 ¹	<i>Tygförvaltningsskolan.</i>			
1	8	13	13	1	13	15	15 ¹
6	8	11	11	2	8	11	11

¹ I kassatjänst. ² Arméöverläkarens expedition. ³ Befattningen må t. v. utnyttjas endast såsom kontoristbefattning.

1	2	3	4	1	2	3	4
	<i>Arméns signalskola.</i>				<i>Militärapoteket.</i>		
1	11	15	15 ¹	1	8	11	11
	<i>Hemvärnsstaben.</i>				V huvudtiteln.		
1	8	11	11		<i>Statens skolor tillhörande barn- och ungdomsvården.</i>		
	<i>Marinstaben.</i>						
1	13	15	15 ¹	1	11	13	13 ⁵
1	11	13	11	10	8	11	11 ⁶
1	8	11	11 ¹		<i>Den offentliga arbetsförmedlingen.</i>		
	<i>Kustartilleriförsvar och kustartilleriregementen.</i>						
5	13	15	15 ¹	25	11	13	13
6	11	13	13 ¹	23	8	11	11
1	8	13	13 ¹		<i>Arbetarskyddsstyrelsen.</i>		
	<i>Marinens underofficersskola.</i>						
1	13	15	15 ¹	1	11	13	13
	<i>Flygstaben.</i>			2	8	—	11
1	13	15	15 ¹		<i>Pensionsstyrelsen.</i>		
1	11	13	13 ¹	1	13	15	15
1	11	13	13	2	11	15	15
1	11	—	13	10	11	13	13
	<i>Flygvapnets förband.</i>			1	11	—	13
19	13	15	15 ¹	11	8	11	11
19	11	13	13 ¹	2	8	—	11
	<i>Flygvapnets centrala skolor.</i>				VI huvudtiteln.		
1	13	15	15 ¹		<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.</i>		
	<i>Krigsarkivet.</i>						
1	8	15	15 ²	2	13	15	15
	<i>Armémuseum.</i>			1	11	15	15
1	13	15	15 ¹	3	12	13	13
	<i>Försvarets läroverk.</i>			1	12	11	13
1	11	15	15	5	11	13	13
1	8	11	11	1	11	—	13
	<i>Garnisonssjukhusen.</i>			8	10	11	11
1	11	15	13 ³	12	8	11	11
1	11	13	13 ^{1, 3}	5	8	—	11
8	8	11	11 ³	1	8	11	8
4	8	11	11 ⁴		<i>Vägförvaltningarna.</i>		
				5	11	13	13
				23	10	11	11
				35	8	11	11
				7	8	—	11

¹ I kassatjänst. ² Biblioteksassistent. ³ Boden. ⁴ Karlsborg, Skövde, Eksjö och Sollefteå. ⁵ Lövsta skolhem och yrkesskola. ⁶ Övriga skolor.

1	2	3	4	1	2	3	4
	<i>Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.</i>				<i>Livruskammaren.</i>		
1	13	15	15	1	11	15	15 ³
1	11	13	13 ¹		<i>Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum.</i>		
8	8	—	11 ²	1	11	15	15 ³
	<i>Byggnadsstyrelsen.</i>			4	8	11	11
1	14	15	15		<i>Musikaliska akademien med musikhögskolan.</i>		
3	11	15	15	1	11	15	15 ³
11	11	13	13	1	11	13	15 ³
1	11	—	13	1	8	11	11 ¹
1	8	13	13		<i>Uppsala universitet.</i>		
14	8	11	11	1	13	(15)	15 ³
2	8	—	11	4	11	15	15
	<i>Länsarkitektorganisationen.</i>			2	11	13	15 ³
23	11	13	13	1	8	11	15
18	8	11	11	11	11	13	13
	VII huvudtiteln.			3	11	13	13 ¹
	<i>Finansdepartementet.</i>			1	11	11	13 ¹
1	11	15	13	5	8	13	13 ¹
1	11	13	13	6	8	13	13
1	8	11	11	5	8	11	11 ¹
	<i>Kammarkollegiet.</i>			10	8	11	11
1	13	15	15		<i>Lunds universitet.</i>		
2	8	11	11	2	11	15	15
	<i>Kontrollstyrelsen.</i>			1	8	15	15
1	13	15	15	5	11	13	13 ¹
	VIII huvudtiteln.			15	11	13	13
	<i>Kungl. biblioteket.</i>			2	8	13	13
2	11	15	15 ^{3,4}	3	8	11	11 ¹
2	11	15	15 ³	11	8	11	11
2	11	13	15 ³		<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet.</i>		
5 ⁶	11	13	13 ¹	1	11	15	15 ³
2	11	—	13 ¹	4	11	15	15
1	8	11	11	1	11	11	15
	<i>Nationalmuseet.</i>			1	8	15	15
1	13	—	15 ⁶	8	11	13	13
1 ⁷	8	15	15 ³	1	11	11	13
				4	8	13	13
				7	8	11	11

¹ Biblioteksbiträde. ² Teleprinterbiträden. ³ Biblioteksassistent. ⁴ Skall ytterligare omprövas. ⁵ Varav 1 med halvtidstjänstgöring. ⁶ Assistent. ⁷ Med halvtidstjänstgöring.

1	2	3	4	1	2	3	4
	<i>Medicinska högskolan i Göteborg.</i>				IX huvudtiteln.		
3	11	13	13	25	11	13	13
	<i>Stockholms högskola.</i>				<i>Lantbruksnämnderna.</i>		
1	11	13	15 ¹	1	11	13	13
3	11	13	13	1	8	11	11
2	8	13	13		<i>Statens växtskyddsanstalt.</i>		
1	8	11	11 ²	1	11	13	13
3	8	11	11	1	8	11	11
	<i>Göteborgs högskola.</i>				<i>Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök.</i>		
1	11	13	13	1	11	15	15 ¹
2	8	11	11	1	11 ³	15	15
	<i>Tandläkarhögskolan i Stockholm.</i>				<i>Veterinärhögskolan.</i>		
5	11	13	13	1 ⁴	8	15	15 ¹
	<i>Tandläkarhögskolan i Malmö.</i>			5	8	—	11
1	11	13	13		<i>Skogshögskolan.</i>		
	<i>Instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning.</i>			1	11	15	15 ¹
	<i>Socialinstitutet i Stockholm.</i>			2	8	11	11
1	11	13	13		<i>Lappfogdarna.</i>		
1	8	11	11	3	8	11	11
	<i>Socialinstitutet i Göteborg.</i>				X huvudtiteln.		
1	13	—	15		<i>Statens provningsanstalt.</i>		
1	8	11	11	1	13	15	15 ¹
	<i>Sydsvenska socialinstitutet.</i>				<i>Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap.</i>		
1	13	—	15	2	11	13	13
1	8	11	11		XI huvudtiteln.		
	<i>Tekniska högskolan i Stockholm.</i>				<i>Sjukvårdsberedskapsnämnden.</i>		
1	11	15	15 ¹	1	11	13	13
2	11	13	13 ²		<i>Statens farmaceutiska laboratorium.</i>		
1	11	—	13 ²	1	8	11	11
1	8	11	11 ²		<i>Karolinska sjukhuset.</i>		
1	8	—	11 ²	2	11	15	15
	<i>Chalmers tekniska högskola.</i>			6	11	13	13
1	11	15	15 ¹	1	11	—	13
2	11	13	13 ²	1	11	15	11
4	11	13	13	2	11	13	11
1	8	11	11 ²	1	13	—	11 ⁵
				1	8	13	11
				25	8	11	11
				2	8 ⁶	—	11

¹ Biblioteksassistent. ² Biblioteksbiträde. ³ Vakant; uppehålls av kansliskrivare på övergångsstat. ⁴ Med halvtidstjänstgöring. ⁵ Maskinbokförare. ⁶ Vakanta; uppehålls av kanslibitraden på övergångsstat.

1	2	3	4	1	2	3	4
	<i>Serafimerlasarettet.</i>				<i>Landskontoren.</i>		
1	13	15	15	32	13	15	15
2	11	15	15	58	11	13	13
1	11	13	13	1	11	—	13
1	8	13	13	166	8	11	11
1	8	13	11	1	8	—	11
8	8	11	11				
	<i>Medicinalstyrelsens skärmbildscentral.</i>				<i>Civilt försvarsstyrelsen.</i>		
1	11	13	13	2	11	13	13
	<i>Centrala sjukvårdsberedningen.</i>			1	8	11	13
1	11	13	13	4	8	11	11
	<i>Länsstyrelserna.</i>			2	8	—	11
	<i>Landskanslierna.</i>						
4	13	15	15				
31	11	13	13				
1	11	—	13				
83	8	11	11				
3	8	—	11	1	11	13	13
					<i>Statens brandskola.</i>		